

Resultater fra Følgeforskning i LOMA-lokal mad; læring og næring til skoleeelver

v. Dorte Ruge, Phd Adjunkt
LOMA seminar 05062017
UCL

Vi bygger på viden. Vi er nysgerrige. Vi samarbejder

UCL følgeforskning i LOMA (2015-2017)

Protokol – forskningsspørgsmål:

- **Hvordan påvirkede LOMA15 elevernes mad- og sundhedsrelaterede handlekompetence?**
- 2. Hvordan påvirkede LOMA15 på skoleniveau – herunder i forhold til forældre samarbejdet ?
- 3. Hvordan påvirkede LOMA15 udviklingen af bæredygtig offentlig praksis for indkøb af fødevarer til skolerne?

UCL Følgeforskning (august 2015-december 2017) – design:

- Case studie
- Hver skole udgør en case og cases sammenlignes på udvalgte parametre.
- Mixed methods:
  - ◆ Kvalitativ metode (observationer, interviews, video, dokumenter)
    - Foodscape – metode til analyse og visioner
    - Analyse via tematisk kodning i forhold til forskningsspørgsmål
    - Nvivo for systematisk analyse og fremstilling
  - ◆ Kvantitativ metode (survey for elever, lærere og forældre m.fl)
    - Analyse via SPSS
    - Statistiske metoder

Fokus på forskningsspørgsmål I

- Elevernes udvikling af mad- og sundhedsrelateret handlekompetence

Indikatorer på udvikling af følgende komponenter:

- Viden (i forhold til Fælles mål i flere fag)
- Færdigheder
- Medejerskab
- Motivation
- Erfaringer med virkelige handlinger og opgave løsninger
- Begreber
- Samarbejdsevne
- Forbedrede relationer og trivsel
- Kompetencer i kraft af projektarbejde
- Kritisk tænkning

Resultater fra kvantitativ del (2015-2016)

- Det kan konkluderes, at der for eleverne i interventionsgruppen har været en overvejende positiv udvikling fra baseline til endline i elevernes svar på spørgsmål, der handler om viden om råvarer og grøntsager.
- Viden om råvarer og grøntsager ses her som tegn på udvikling af handlekompetence inden for mad og sundhed. I flere tilfælde har der været en statistisk signifikant, positiv udvikling, der kan forbindes med LOMA15-interventionen.
- Der har også været en positiv udvikling i elevernes svar på, hvad de selv mener, at de har lært i forbindelse med undervisning, hvor de har lavet mad til kammeraterne, hvad der er karakteristisk for LOMA15.
- Undersøgelsen giver indsigt i mulighederne for at elever ved at lære om mad og råvarer også kan tilegne sig viden og færdigheder i en række fag.
- Resultaterne peger på at elever der taler 2 sprog hjemme også har en positiv udvikling i viden og færdigheder, men at det sker på et lavere gennemsnit. Det vil sige, at alle elever bliver dygtigere fra der hvor de er.
- En tilsvarende forskel ses også ved sammenligning af piger og drenge, hvor drenge har positiv udvikling, men på et lavere niveau end piger.

Resultater fra kvantitativ del (fortsat)

- Udover at tilegne sig viden og færdigheder omkring det at lave mad, markerer en større andel af elever, der har deltaget i LOMA15, at de lærte at tale om mad, tegne mad og tage billeder af mad.
- Endvidere er der indikationer på, at LOMA15 har medvirket til at fremme elevernes trivsel i kraft af, at eleverne kommer til at lære flere bedre at kende, når de laver mad til kammeraterne.
- Elevernes svar peger på, at 'madlavning til kammeraterne' i en LOMA-intervention er karakteriseret ved tværfaglighed, hvor eleverne opnår viden og færdigheder i forhold til fælles mål både i faget madkundskab og i andre fag. Tegn på dette er eksempelvis:
  - billedkunst (færdigheden: at tegne det vi har lavet)
  - it og medier (færdigheden: at tage billeder af)
  - dansk (færdigheden: at fortælle om og at præsentere)
  - naturfag (viden om: hvor maden kommer fra, kendskab til landbrug).

Resultater fra kvalitativ del af følgeforskning (2015-2016)

Tabel I.	Case Indskoling	Case Melleltrín
Fælles kontekst	Kollaborativt (modsat kompetitivt) design af undervisning. Undersøgende, tværfaglig og projektorienteret undervisning. Det fælles måltid er fast element i LOMA-undervisning.	
	Underviserne har tillid til at eleverne kan lære og handle – og eleverne har tillid til undervisernes kompetencer. Underviserne har gennemgået LOMA-EDU og kan designe alderstilpasset LOMA-undervisning.	
	Obligatoriske emner: Sundhed, it & medier, Elevens almene udvikling. Andet: Åben skole, understøttende undervisning, fysisk bevægelse.	
Variable faktorer	Fælles mål – typiske fag, der indgår: Dansk, matematik, natur-teknologi, billedkunst, idræt, musik.	Fælles mål – typiske fag, der indgår: Madkundskab, natur-teknologi, historie, engelsk, idræt, billedkunst
Indikatorer på udvikling af MSRHK som læringsudbytte (eksempler)	Viden om grøntsager; frugt; hvor råvarerne kommer fra; færdigheder indenfor tilberedning; det at tælle, veje og beregne. Det at beskrive mundtligt og skriftligt og via it. Forståelse af vilkår for egen sundhed. Motivation og ejerskab, nye og bedre relationer. Erfaringer med virkelighedsnære situationer: Deltagelse i fælles måltid.	Viden om grøntsager; frugt, fødevarereproduktion; forståelse af sammenhænge og økosystemer; kritisk tænkning; vision og innovation; udarbejdelse af artikler og præsentationer. Motivation og ejerskab, nye og bedre relationer. Erfaringer med virkelighedsnære situationer: Deltagelse i fælles måltid.

TA ANALYZE QUERY EXPLORE LAYOUT VIEW

HIERARCHY CHART

 Node
  Case
  Relationship

Nodes

 Create As Node
  Folder

Items

 Create As Cases
  Search Folder

Collections

 Set

 Source Classification
  Case Classification
  Attribute

Classifications

 Relationship Type
  Classify Cases from Dataset

work Matrix

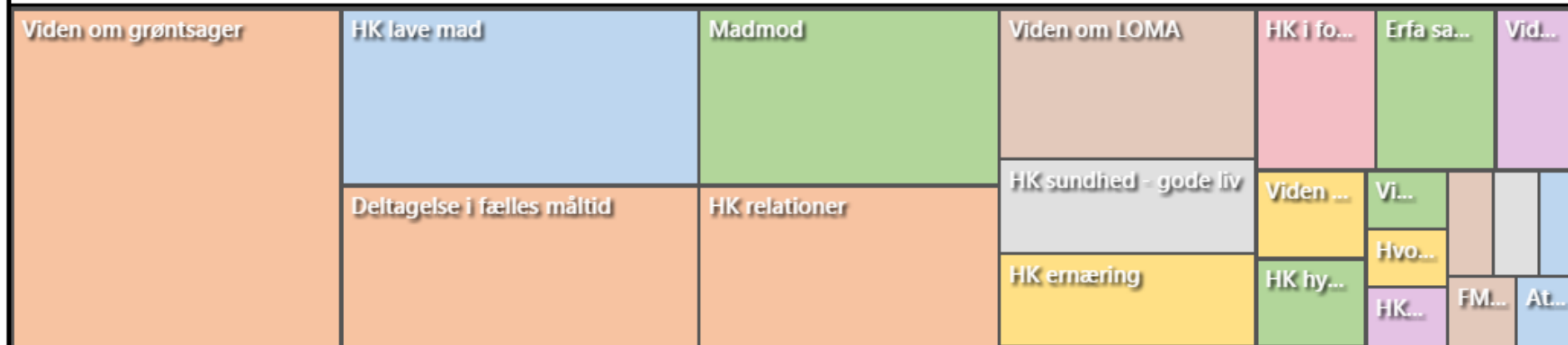
a new framework matrix.

framework matrices to summarize content that relates to the case (for example, people you interviewed) and theme nodes in your

Search In Source Classificati Find Now Clear Advanced Find

Created On	Created By	Modified On	Modified By

Nodes compared by num

Resultater fra kvalitativ del. Eksempel fra case:

Dataindsamling. Fokus gruppe interview, 3. kl. : Tegn på læring i flere fag:

R1: /.ude på gården./ der var et hold der fik en rundvisning og så var der nogle andre der lavede aktiviteter

R3: Ja der var sådan noget, en stafet med en kartoffel på en ske og så noget med, hvor mange...

R1: Hvor mange kartofler man kunne få til at få til en kilo ..

R3: Ja så skulle man samle nogle kartofler og veje dem og så komme tættest muligt på kiloet.

R2: Ja, hvor man havde sådan et målebæger og så fyldt med vand og så havde man en kartoffel, så var der en bakke nedenunder, så puttede man kartofflen i, så flød der noget vand udover, så hældte man vandet ud, der var i kruset og så tog man det vand, der var tilbage i bakken og hældte over i kruset og målte hvor meget der var.

I: Og hvad man så ud af der?

R2: Så fandt man ud af, hvor meget rumfang der var

I: På hvad?

R2: På en kartoffel

Resultater, Kvalitativ del. Eksempel fra case:

Dataindsamling interview, 3. kl. Tegn på motivation for madlavning:

- Altså jeg har glædet mig meget til, at vi skulle lave maden, for vi har ikke hjemkundskab endnu på skemaet, så vi laver ikke tit mad i skolen.
- I: Så det er noget særligt, at være med til at lave mad. Kan I godt lide at være med til at lave mad?
- R2: Ja
- R3: Ja
- R1: Ja

Resultat kvalitativ del. Eksempel fra case:

dataindsamling fokusgruppe interview, 1. kl.: Tegn på viden om LOMA; råvarer

I: Kan I fortælle lidt om hvad det er I har haft i den her uge, eller har gang i i den her uge?

S1: Vi har LOMA

I: Hvad er det?

S1: /.../ LOMA står for lokal mad. De første LO, står for lokal og så MA det står for mad. Og det betyder at vi selv skal lave maden

I: Kender I mere til det der udtryk "lokal"

S2: Er det ikke økologisk? At alt maden skal være økologisk

I: Nej, det behøver det ikke være, det kan det godt være

S1: Altså det er hvor at det er på det område man er på, altså tæt på det område

I: /.../ Har I været nogle steder henne og besøge noget?

S2: Altså vi har været på en gård hvor vi lavede mel og vi fik noget korn og så skulle vi proppe det ned i sådan en der lavede mel. Så drejede vi den rundt og lavede selv mel. Og bagefter skulle vi lave pandekager på bål med det mel vi havde lavet

(fortsat – viden om råvarer / planter)

I: Med det mel I selv have kværnet?

S2: Ja

S1: Ja og så der på gården, der var der også en hund der hed Nala

S2: Og så lærte vi om alle de der kornsorter

I: ja, kan du fortælle noget om det?

S2: Ja jeg kan huske at der var byg, der var havre og der var rug og så kan jeg ikke huske den sidste

S1: Så var der hvede

S2: Ja hvede

S1: Det var alle kornene som jeg tror der findes

(fortsat – viden om råvarer / fisk / madmod)

S1: Ja og så har vi også lært om fisk i dag /.../

I: Hvad for en slags fisk var det? Sagde han noget om det, fiskemanden?

S2: Jeg kan huske der var en stenbidder

S1: Der var også en torsk og en hornfisk

S2: Og en tunge. En tunge er lidt ligesom en fladfisk der er formet som en tunge

S1: Så var der en rødspætte og så kan jeg ikke huske de andre for de lignede hinanden alle sammen

Resultat kvalitativ del. Eksempel fra case:

dataindsamling fokusgruppe interview, I. kl.: Tegn på deltagelse i fælles måltid

S2: Jeg synes det var dejligt at man sad sammen med alle andre og sådan kunne sidde og snakke, det synes jeg var dejligt. Men nogle gange kom der lidt for meget larm. Men det var lækkert mad og sådan og det var rigtig hyggeligt

I: Det der med at sidde sammen og spise, kunne I tænke jer at man gjorde det hver dag?

S2: Ja. Jeg har været i en børnehave hvor der var madordning og det synes jeg også var sjovt

S1: Men altså vi kunne godt gøre det to gange om ugen eller en gang om ugen, det kunne vi godt. Sådan sidde sammen ved borde

I: Og hvad med de borde, var der noget specielt der. Jeg så sådan nogle...

S2: Der var da vand

S1: Og der var servietter og tallerkener

S2: Og bestik og glas

I: Kunne man så bare sætte sig hvor man ville?

S2: Nej. Der var bordkort

Triangulering af kvan og kval – hvad ser vi så?

- Der er tegn på at elever, med 2 sprog / gruppen af drenge, der ligger på et lavere niveau i begrebsudvikling/viden , ofte ligger på et højere niveau med engagement og deltagelse i den praktiske del af LOMA-undervisning.
- Hvad kan vi bruge den indsigt til fremadrettet? Fremmer den fysiske aktivitet i sig selv udvikling af mad- og sundhedsrelateret handlekompetence for denne gruppe?
- Hvordan kan vi bidrage til reduktion af ulighed via alderssvarende og differentierede undervisningsformer?
- Være mere tydelige omkring 'fysisk bevægelse' som element i LOMA
- Tilrettelæggelse af differentierede, LOMA-forberedende forløb, så udfordrede elever starter på et højere kompetence-niveau.
- Med henblik på at de kan slutte på et højere niveau.

Til undervisningen Grundlaget for undervisningen Om LOMA

Spil

Denne lokal beskriver typen. Og så er der knapper til oversigten over den, hvis du ikke har været til de respektive om.

Case beskrivelser

Denne lokal beskriver typen. Og så er der knapper til oversigten over den, hvis du ikke har været til de respektive om.

Nyheder

- 28. maj: [Køkken i LOMA lokal mad - julemad](#)
- 3. maj: [Dokumentation af LOMA lokal mad - julemad](#)
- 28. januar: [Køkken i LOMA lokal mad - julemad](#)

[Se alle nyheder](#)

Opskrifter

Denne lokal beskriver typen. Og så er der knapper til oversigten over den, hvis du ikke har været til de respektive om.

-
-
- Følgeforskning udvides til at omfatte nye LOMA-skoler

Afsluttes ultimo 2017.

Foreløbige resultater fra hele projektperioden pr oktober.

Tak for opmærksomheden !